

4 decembrie 2017

F.C. nr. 482

Amendamente
asupra proiectului de Lege privind organizarea și funcționarea Curții de
Conturi
(nr. 12 din 01 februarie 2017)

În conformitate cu prevederile art.59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797 – XIII din 02.04.1996, înaintez următoarele amendamente la proiectului de Lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi:

1. Denumirea proiectului va avea următorul conținut: „ Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova”.

2. Pe tot textul proiectului cuvintele „Curtea”, „CCRM” se va substitui cu cuvintele „Curtea de Conturi” la cazul gramatical respectiv.

3. Articolul 1 va avea următorul cuprins: „ Articolul 1. Domeniul reglementării.

Prezenta lege reglementează:

- a) mandatul, organizarea, atribuțiile, împuternicirile, garanțiile de independență, precum și alte aspecte relevante pentru activitatea Curții de Conturi;
- b) raporturile juridice ce apar în procesul auditului public extern.”

4. La articolul 2 „Noțiuni” unele noțiuni se vor expune după cum urmează:

audit financiar – activitate independentă realizată în vederea obținerii unei asigurări rezonabile cu privire la măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, nu conțin denaturări semnificative ca urmare a fraudei sau erorii, activitate ce se finalizează cu exprimarea unei opinii cu privire la faptul dacă situațiile financiare sînt prezentate, din toate punctele de vedere semnificative, conform cadrului aplicabil de raportare financiară;

„*auditor public* – angajat al Curții de Conturi care este certificat în domeniul auditului public extern, sau obțin această calitate prin numire, și care este în drept să conducă și/sau să efectueze audit public extern;”

„*eficiență - raportul dintre rezultatele activității și resursele utilizate pentru obținerea acestora;*”

„*patrimoniu public* - totalitatea drepturilor și obligațiilor publice, care pot fi evaluate în bani, privite ca o sumă de valori active și pasive strâns legate între ele, aparținând statului și/sau unităților administrativ-teritoriale;”

„*raportul auditorului* – document standardizat scris de către auditorul public extern, care include: constatări și o opinie de audit care atestă corectitudinea prezentării situațiilor financiare și a informațiilor aferente (în cazul auditului financiar); constatări și o concluzie cu privire la eficacitatea, eficiența și economia implementării măsurilor guvernamentale, sistemelor, programelor, activităților (în cazul auditului performanței); constatări și concluzie sau opinie cu privire la conformitatea activităților și tranzacțiilor financiare cu reglementările identificate drept criterii (în cazul auditului conformității);”

Ținând cont de art.133 din Constituție care prevede tipul raportului care urmează a fi prezentat de către Curtea de Conturi Parlamentului propun substituirea noțiunii „Raport anual de audit” cu „Raport anual asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public” după cum urmează:

„*Raport anual asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public* - raport anual de audit cuprinzător prezentat Parlamentului, care analizează și generalizează concluziile din toate auditurile efectuate în decursul a unui an din data adoptării raportului anual de audit precedent;”

„*Raport anual de activitate* - raport al Curții de Conturi ce cuprinde informații privind misiunea, organizarea, activitatea și performanțele obținute în dezvoltarea capacităților instituționale, asigurarea transparenței, managementul financiar și al resurselor umane, alte activități ce țin de mandatul Curții de Conturi, precum și situațiile financiare anuale ale Curții de Conturi, raportul auditorului extern asupra acestora și principalele recomandări, precum și o descriere a modului în care au fost implementate de către Curtea de Conturi recomandările auditorului în urma auditului precedent;”

„*Resurse financiare publice*- mijloacele bugetelor și fondurilor componente ale bugetului public național, precum și mijloacele financiare ale autorităților/instituțiilor publice la autogestiune, a întreprinderilor de stat/municipale și a societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public;”

„*sector public* - totalitatea instituțiilor, organizațiilor, autorităților și organelor care au competențe și responsabilități într-un anumit domeniu, participă la luarea sau iau decizii și dețin atribuții în reglementarea economică și socială, prestează servicii publice de consum individual sau colectiv, acumulând, și/sau distribuind/redistribuind și gestionând resursele financiare publice și patrimoniul public;”

„*Standarde Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI)* – standarde de audit aprobate de Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI) pentru a fi utilizate de către instituțiile supreme de audit.”

Articolul 2 se propune de completat cu noțiunea „concluzia auditorului”. Pe parcursul textului se face referință la această noțiune care însă nu este definită:

„concluzia auditorului - concluzia auditorului public, bazată pe constatările auditului și semnificația acestora /materialitate, cu privire la faptul dacă activitățile, tranzacțiile sau informațiile din domeniul de aplicare a auditului sînt sub toate aspectele semnificative în conformitate cu criteriile aplicabile;”

5. La articolul 3:

Alin. (1) se expune după cum urmează:

„(1) Curtea de Conturi este Instituția Supremă de Audit a Republicii Moldova, care exercită controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare publice și patrimoniului public prin realizarea auditului public extern în conformitate cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit.”

Alin.(3) se va expune după cum urmează:

„ (3) În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, Curtea nu poate fi direcționată sau controlată de nici o persoană fizică sau juridică.”

Alin. (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Curtea de Conturi este o instituție apolitică”.

Alin.(6) de expus:

„(6) în cazul în care tratatele internaționale, la care Republica Moldova este parte, stabilesc alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele tratatelor internaționale.”

6. La articolul 5:

Articolul 5 se va numi: „Misiunea și principiile de activitate”.

Respectiv alin.(1) se va expune: „(1) Misiunea Curții de Conturi constă în:” și în continuare după text.

Din alin.(1) lit. d) se exclude.

Alin.(3) se va expune după cum urmează:

„(3) Activitatea Curții de Conturi se bazează pe următoarele principii:

a) independență - desfășurarea activității independent de Guvern, de alte organizații publice, de alte persoane juridice de drept public sau privat și de persoanele fizice;

b) legalitate - respectarea Constituției, legislației naționale și a tratatelor internaționale, la care Republica Moldova este parte;

c) obiectivitate - desfășurarea activității de audit cu imparțialitate, în baza unui raționament profesional adecvat;

d) profesionalism - desfășurarea activității cu integritate și respect, competent și în interesul public ;

e) responsabilitate – manifestarea responsabilității față de Parlament și societate;

f) transparență - Curtea de Conturi își desfășoară activitatea într-un mod transparent și deschis .”

7. Propun următoarea redacție a articolului 6:

„Articolul 6. Relațiile între Curtea de Conturi și Parlament

(1) Curtea de Conturi prezenta Parlamentului:

a) pînă la 1 mai, raportul anual de activitate, care se audiază în ședință plenară a Parlamentului.;

b) pînă la 1 iunie, rapoartele auditorului asupra rapoartelor anuale ale Guvernului privind executarea bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală care se audiază în ședință plenară a Parlamentului concomitent cu rapoartele respective ale Guvernului;

c) pînă la 15 septembrie, raportul anual asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public, care se examinează în ședință plenară a Parlamentului;

d) alte rapoarte pe care le consideră necesar să le prezinte.

(2) Rapoartele specificate la alin. (1) literele a) - c) se publică în Monitorul Oficial în decurs de 15 zile de la data aprobării de către Curtea de Conturi și se remit Președintelui Republicii Moldova și Guvernului”.

(3) Situațiile financiare anuale ale Curții de Conturi se supun auditului extern, efectuat în conformitate cu standardele recunoscute internațional, de către o organizație de audit independentă, selectată de către Parlament în conformitate cu legislația privind achizițiile publice.

(4) Anual, nu mai târziu de 15 septembrie, Parlamentul poate înainta Curții de Conturi propuneri pentru programul anual al activității de audit.

(5) Parlamentul este în drept să solicite, prin hotărîre, Curții de Conturi efectuarea unor misiuni de audit public extern.”

8. La articolul 7:

Alineatelor (3)-(5) vor fi expuse în alin. (3) și (4) după cum urmează:

„(3) În scopul exercitării atribuțiilor sale, Curtea de Conturi este în drept să solicite informații și să utilizeze materialele întocmite de către alte autorități/instituții publice, iar acestea sunt obligate să le prezinte la prima cerere în cazurile în care nu se încalcă garanțiile respectării drepturilor procesuale ale subiecților și a altor garanții prevăzute de legislație .

(4) Curtea de Conturi este în drept să contracteze specialiști calificați sau entități specializate pentru prestarea de servicii/acordarea asistenței de specialitate.”

9. La articolul 8:

Propun următoarea redacție a alin.(1), (2) și (3):

„(1) Curtea de Conturi este în drept să participe la activitatea organismelor internaționale de profil și poate deveni membru al acestora.

(2) Curtea de Conturi este în drept să efectueze schimb de informații, de experiență, cu instituții supreme de audit din alte state sau organisme internaționale

de profil, inclusiv prin schimb de personal și prin acțiuni comune de formare în domeniul auditului public extern.

(3) Curtea de Conturi cooperează cu instituțiile și organismele similare ale Uniunii Europene în cazul auditelor legate de gestiunea și controlul fondurilor Uniunii Europene, conform normelor și procedurilor acceptate reciproc.”

Alin. (3) și (4) devin respectiv alin.(4) și (5).

Articolul se completează cu alin.(6):

„(6) Curtea de Conturi, poate exercita din proprie inițiativă sau la solicitarea țărilor sau instituțiilor finanțatoare, auditul asupra gestionării resurselor financiare alocate Republicii Moldova.”.

10. La articolul 9:

Denumirea corectă a programului de audit al Curții de Conturi este ”programul activității de audit” și nu ”programul de audit”, respectiv propun următoarea redacție a alin.(1):

”(1) Curtea de Conturi decide în mod independent asupra programului activității de audit, precum și asupra modului de implementare a acestuia.”.

Propun următoarea redacție a alin.(2):

„(2) Planificarea activității de audit se realizează pe termen mediu, prin elaborarea unui program multianual al activității de audit (de regulă, trienal), care, pentru a contribui mai eficient la îndeplinirea misiunii Curții de Conturi, se actualizează anual în funcție de obiectivele strategice și cele specifice ale instituției.”

Propun următoarea redacție a alin.(3):

„(3) Programul anual al activității de audit se elaborează în baza programului multianual.”

Ținând cont de principiul independenței funcționale și organizaționale în activitatea Curții de Conturi propun următoarea redacție a alin.(4):

„(4) Nici o autoritate nu este în drept să intervină în modificarea programelor activității de audit. Persoanele juridice și/sau persoanele fizice pot oferi sugestii cu privire la subiectele care urmează să fie auditate, dar decizia finală cu privire la activitățile de audit, aparține exclusiv Curții de Conturi.”

11. Pentru a accentua obligația Curții de Conturi de aplica principiul transparenței propun de completat legea cu un nou articol 10, iar următoarele articole de renumerotat (art. 10-28 vor deveni art.11-29):

„Articolul 10. Transparență și responsabilitate

Curtea de Conturi, în ceea ce privește obligația sa legală de a informa publicul, oferă informațiile publice privind activitatea sa prin:

a) prezentarea de rapoarte Parlamentului și publicarea lor ulterioară în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în cazurile prevăzute de prezenta lege;

b) publicarea rapoartelor pe pagina sa web oficială în cazurile prevăzute de prezenta lege, precum și în alte surse de informare electronice;

c) conferințe de presă și alte forme de informare a publicului;

d) publicarea comunicatelor de presă și a oricăror altor informații stabilite de Curtea de Conturi cu excepția informațiilor și materialelor care constituie secret de stat, comercial sau a alt secret protejat prin lege;

e) supunerea auditului extern al situației financiare a Curții de Conturi și publicarea raportului de audit extern pe pagina sa web oficială.”

12. La articolul 10:

Propun următoarea redacție a alin.(1) și (2):

„(1) Curtea de Conturi este constituită din 7 membri, inclusiv președintele și vicepreședintele.

(2) Curtea de Conturi este asistată de un aparat.”

13. La articolul 12:

Pe tot textul articolului și legii cuvântul „plenul” de substituit cu cuvintele „Curtea de Conturi” la forma gramaticală respectivă.

La alin. (1):

lit. b) se exclude, iar următoarele se renumerează. Atribuția de a stabili structura și efectivul limită urmează să-i aparțină Curții de Conturi;

lit.(c), după renumerare lit.b), va avea următorul cuprins: „ numește și eliberează din funcție, în condițiile legii, personalul Curții de Conturi;

se completează cu lit.f) cu următorul cuprins:

„f) organizează și implementează sistemul de management financiar și control intern și poartă răspundere managerială pentru administrarea alocațiilor bugetare și a patrimoniului public aflat în gestiune;

lit.g) se exclude și se va expune în alin.(2) după cum urmează:

„(2) Întru executarea atribuțiilor sale, Președintele emite ordine și dispoziții.”

Propun următoarea redacție a lit.h), care a devenit lit.g):

„g) exercită și alte atribuții prevăzute de legislație aferente conducătorului de instituție publică.”

14. La articolul 13:

Reieșind din faptul că conform Constituției Curtea de Conturi este un organ colegial se exclude noțiunea de „Plen” și se introduce reglementarea juridică a ședințelor Curții de Conturi după cum urmează:

„Articolul 13. Ședințele Curții de Conturi

(1) Ședințele Curții de Conturi se convoacă de către președintele acesteia din proprie inițiativă sau la cererea a trei membri ai Curții de Conturi. În cazul în care membrii comisiei cer convocarea ședinței, decizia de convocare va fi luată în cel mult 48 de ore de la prezentarea cererii.

(2) Ședințele Curții de Conturi sînt deliberative dacă sînt prezenți cel puțin 5 membri ai Curții de Conturi. Deciziile adoptate în cadrul ședințelor se emit sub formă de hotărîri. Hotărîrile se adoptă cu votul a cel puțin 4 membri.

(3) Membrii Curții de Conturi care nu sînt de acord cu hotărîrile adoptate au dreptul să-și exprime în scris opinia, care se anexează la hotărîrile respective.

(4) Ședințele Curții de Conturi se desfășoară în limba de stat și sunt publice.

(5) Președintele Curții poate dispune desfășurarea ședințelor închise când acest lucru este necesar pentru păstrarea secretului de stat, comercial sau a altui secret protejat prin lege. ”

15. La articolul 14:

Articolul 14 se va expune după cum urmează:

„Articolul 14. Atribuțiile Curții de Conturi”

Curtea de Conturi are următoarele atribuții:

- a) exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare publice prin efectuarea auditului public extern;
- b) adoptă politicile și strategiile în domeniul auditului public extern;”
- c) aprobă proiectul de buget al instituției;
- d) examinează și aprobă rapoartele auditorului și decide asupra remiterii acestora comisiei permanente de profil a Parlamentului și altor instituții;
- e) aprobă proceduri administrative, regulamente și manuale, instrucțiuni și ghiduri, standarde de audit;
- f) aprobă programele anuale și multianuale ale activității de audit;”
- g) aprobă structura aparatului și efectivul limită de personal;
- h) aprobă rapoartele prevăzute la art.6;
- i) aprobă regulamentul de certificare a auditorilor publici;
- j) exercită și alte atribuții prevăzute de lege.”

16. La articolul 15:

Se propune următoarea redacție a lit. a) - c) din alin.(2):

„a) a atins vârsta standard de pensionare;

b) este privată, prin hotărîre judecătorească definitivă, de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;

c) are antecedente penale, inclusiv stinse, ori care a fost absolvită de răspundere sau pedeapsa penală, inclusiv printr-un act de amnistie sau de grațiere.”

Lit.c) din ”alin. (2) devine lit. d) în care cifra „6 se substituie cu cifra „7”

Litera d) se exclude.

17. La articolul 16:

Propun următoarele amendamente la art.16:

Alineatul (2) se va completa după cuvîntul „Curții” cu cuvintele „de Conturi, cu excepția președintelui Curții de Conturi,”

Alin. (3) va avea următorul cuprins:„(3) membrul Curții de Conturi/persoana care a deținut anterior funcția de membru al Curții de Conturi poate fi numita pe un nou mandat pe o perioadă de 5 ani o singura dată, în baza de concurs public.”

Alineatul (4) de exclus, alin. (5) devine alin. (4), iar alin.(6) de exclus.

18. La articolul 18:

Alin.(1) se completează la finalul primei propoziții cu sintagma: „cu excepția cazurilor prevăzute la art.20”, sau alt număr după renumerotare care corespunde

articolului „Încetarea, revocarea și suspendarea mandatului de membru al Curții de Conturi”

Articolul se completează cu un nou alineat (4) cu următorul cuprins:

„(4) Membrii Curții de Conturi nu răspund civil, administrativ sau penal pentru opiniile exprimate și hotărârilor adoptate în exercitarea funcțiilor lor, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință, a oricărui act sau fapt legat de exercitarea atribuțiilor Curții de Conturi, care a cauzat prejudicii unor terți.”

Alin. (4) devine alin. (5) după care se completează cu un nou alin. (6) după cum urmează:

„(6) Remunerarea membrilor Curții de Conturi este prevăzută de Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr.199/2010.”

Alineatul (5) devine alin. (7).

19. La articolul 19:

De exclus de la lit.b) din alin.(1) cuvintele „din propria inițiativă”.

Alin. (2):

lit. f) și g) vor avea următorul cuprins:

„f) constatării, printr-un act definitiv al Autorității Naționale de Integritate, încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilității sau al restricțiilor;

g) privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități, ca pedeapsă principală sau complementară, printr-o hotărâre judecătorească definitivă”.

Se completează cu lit. i) și j) cu următorul cuprins:

„i) existenței unei hotărâri irevocabile a instanței de judecată prin care s-a dispus confiscarea averii nejustificate.

j) încălcarea obligației prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale”.

La alin.(3):

lit. a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) din momentul punerii sub învinuire, când în privința acestuia a fost intentat un dosar penal, în legătură cu activitatea pe care o desfășoară.

b) din data trimiterii în instanța de judecată a unui dosar penal în care acesta este învinuit de comiterea unei infracțiuni – pînă la o hotărâre judecătorească definitivă;”

lit. b) va deveni lit.c);

se completează cu litera d) cu următorul cuprins: „d) acestuia i s-a acordat concediu de maternitate/paternitate sau pentru îngrijirea copilului.”

Articolul se completează cu un nou alin. (4) cu următorul cuprins:

„(4) Perioada de suspendare se include în durata mandatului.”

Alin.(4), care a devenit alin.(5) se va expune după cum urmează:

„(5) Încetarea și suspendarea mandatului de membru al Curții de Conturi se dispun prin hotărîre a Parlamentului, adoptată cu votul majorității deputaților aleși.”

Articolul se completează cu următorul alineat:

„(6) Revocarea membrului Curții de Conturi se dispune prin hotărîre a Parlamentului, adoptată cu votul a 2/3 din deputații aleși.”

20. La articolul 20:

Denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„Drepturile, obligațiile și restricțiile membrului Curții de Conturi”

Alin. (2) lit. a) și e), după renumerotare lit.d) vor avea următorul cuprins:

„a) să organizeze activitățile în sectoarele încredințate;

d) să respecte prevederile Legii nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale”.

La alin. (2) lit f) devine lit.e).

Articolul se completează cu alin.(4) cu următorul cuprins: „(4) „Membrul Curții de Conturi nu este în drept să participe în activități, inclusiv la audierea rapoartelor auditorului și adoptarea hotărîrilor, dacă acesta se afla în conflict de interese în sensul Legii nr.133/2016 privind declararea averii și intereselor personale”.

21. La articolul 21:

Articolul 21 se va expune după cum urmează:

„Articolul 21. Aparatul Curții de Conturi

(1) Efectuarea auditelor, asistența organizatorică, informațională și tehnică a Curții de Conturi este asigurată de către aparatul Curții de Conturi.

(2) Structură și efectivul limită de personal a aparatului Curții de Conturi se aprobă de către Curtea de Conturi.

(3) Regulamentul de organizare și funcționare a aparatului se aprobă de către Curtea de Conturi.”

22. La articolul 22:

Alineatul (2), după prima propoziție, se completează cu următoarea propoziție:

„Personalul cu atribuții de auditor public extern este constituit din auditori publici și stagiați în audit public extern.”

La alin.(3) cuvintele ”dă dovadă de” propunem să fie substituite cu cuvintele ”sunt obligați să respecte principiile enumerate în art.5”

Alin.(4) se propune de exclus, iar conținutul acestuia de expus într-un articol separat denumit „Art.29. Răspunderea personalului cu atribuții de audit public”.

Alin. (5) și (6) devin respectiv alin. (4) și (5).

23. La articolul 23:

Se propune următoarea redacție a articolului 23:

„Articolul 23. Condițiile de angajare a personalului cu atribuții de audit public extern și personalului de specialitate.

Dreptul de a fi angajat al Curții de Conturi în funcție cu atribuții de audit public extern și de specialitate îl au persoanele care:

a) corespund condițiilor prevăzute de Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;

b) nu au în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligațiilor prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale.”

24. La articolul 24:

Alin. (2), (3) și (4) se exclud, iar alin.(1) devine alin. unic.

25. La articolul 25:

Conținutul articolul 25 urmează a fi abrogat, iar articolul de expus în următoarea redacție:

„Articolul 25. Stagiu în activitatea de audit public extern

(1) Este stagiar în activitatea de audit public extern angajatul Curții de Conturi pe tot parcursul perioadei de stagiu și participă la misiuni de audit public extern.

(2) Perioada de stagiu este de cel puțin 12 luni în activitate de audit public extern sub îndrumarea unui auditor.”

26. La articolul 26:

De expus articolul după cum urmează:

„Articolul 26. Cerificarea auditorilor publici

(1) Certificarea personalului cu atribuții de audit public se efectuează în conformitate cu procedurile prevăzute în Regulamentul privind certificarea auditorilor publici aprobat de către Curtea de Conturi.

(2) Persoanele care dețin o calificare recunoscută pe plan internațional ce atestă competența lor în audit public fac subiectul unei proceduri speciale definite în Regulamentul specificat în alin.(1)..”

27. La articolul 27:

Din titlul articolului se vor exclude cuvintele ”a calificării”, ca fiind de prisos.

La alin.(2) cuvintele ”Conducerea CCRM” se vor substitui cu cuvintele ”Președintele Curții de Conturi”, iar cuvintele ”a calificării profesionale” se vor substitui cu cuvântul ”profesională”.

28. La articolul 28:

La art.28 alin.(1) cuvintele „în cadrul misiunii de audit” se substituie cu cuvintele „în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu”, iar la lit.b), cuvintele ”să intre liber, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu,” se vor substitui cu cuvintele ”să aibă acces liber”, iar la lit.c) cuvântul ”confirmate” se propune a fi exclus.

Completarea art.28 alin.(2) lit.e) cu următorul cuprins „e) să respecte obligațiile prevăzute de Legea nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale. ”

29. De completat proiectul cu un nou articol 29:

„Articolul 29. Răspunderea personalului cu atribuții de audit public

Personalul cu atribuții de audit public, pentru încălcările comise, răspunde administrativ, civil și penal în conformitate cu legislația, fiind sancționat și disciplinar, inclusiv în cazurile:

- a) denaturării rezultatelor auditelor efectuate;
- b) prezentării de date eronate atât Curții de Conturi, cât și altor organe;
- c) încălcării prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în Codul etic al Curții de Conturi și în Codul de conduită a funcționarului public;
- d) săvârșirii de fapte care afectează prestigiul instituției.
- e) încălcării prevederilor Legii nr.325/2013 privind evaluarea integrității instituționale. Comiterea încălcării art.7 alin.(2) lit.a) din legea menționată servește temei pentru eliberarea din funcție.”

Articolele 29-32 devin respectiv articolele 31-34.

30. La articolul 29 (după renumerotare art.31):

La alin.(2) lit.d) se va expune după cum urmează: „d) evaluează sistemul de management financiar și de control și auditul intern ale entităților auditate;”.

La alin.(3) cuvintele „din sectorul public sunt conforme” de substituit cu cuvintele „este conformă”, iar cuvintele „ ceea ce poate duce la o exprimare a unei” se substituie cu cuvintele „ceea ce duce la o exprimare a unei concluzii sau”, iar cuvintele „separată sau asociată (combinată) cu opinia de audit financiar” se exclud.

Alin. (5) se exclude conținutul fiind cuprins în art.34.

Alin. (6) devine alin.(5), iar art. se completează cu un nou alin.(6):

„(6) La efectuarea tuturor tipurilor de audit Curtea de Conturi evaluează indicatorii de fraudă și corupție.”

31. La articolul 30 (după renumerotare art.32):

Alin. (2) se va expune în felul următor:

„(2) Curtea de Conturi are dreptul de a audita utilizarea resursele financiare publice de către beneficiarii de orice formă organizatorică juridică și orice proprietate, precum și de partidele politice”.

Propun următoarea redacție a alin. (4):

„(4) Curtea de Conturi este în drept să efectueze auditul financiar la toate instituțiile publice, inclusiv la instituțiile și autoritățile publice la autogestiune și autoritățile publice centrale de reglementare. ”

Propun următoarea redacție a alin. (5):

„(5) Curtea de Conturi are dreptul să efectueze auditul financiar la întreprinderi de stat și municipale, la societățile comerciale al căror capital social aparține în

întregime statului sau unității administrativ-teritoriale, precum și la societățile comerciale în care statul, unitățile administrativ-teritoriale, întreprinderile de stat și municipale dețin, fiecare separat sau împreună, cel puțin jumătate din capitalul social. În acest sens, Curtea de Conturi informează conducătorul entității, cel târziu la data de 30 septembrie, privind misiunea de audit preconizată pentru anul următor.”

A exclude lit.c) și d) din alin.(6), iar literele e) și f), după renumerotare lit. c) și d), după cum urmează:

„c) gestionării patrimoniului public și al performanței în cadrul parteneriatelor public0privat;

d) gestionării patrimoniului public și al performanței în cadrul concesiunilor”

A expune alin.(7) după cum urmează:

„(7) Prin derogare de la dispozițiile articolului 31 și ale alineatelor (1), (4) și (6) din prezentul articol Curtea de Conturi efectuează auditul Băncii Naționale a Moldovei exclusiv în limitele și condițiile prevăzute de Legea nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la banca Națională a Moldovei”

Alin.(8) de expus după cum urmează:

„(8) În scopul exercitării mandatului, inclusiv planificării misiunilor de audit și evaluării riscurilor de fraudă și eroare în procesul de administrare a finanțelor și patrimoniului public, Curtea de Conturi are acces neîngrădit, direct și liber, în timp util la informațiile digitalizate și baze de date necesare exercitării corespunzătoare a atribuțiilor legale.” Această propunere reiese din ISSAI 11. Lipsa accesului liber la informațiile digitalizate, datele deschise și bazele mari de date generează riscul realizării unor misiuni de audit necalitative, costisitoare și contraperformante, care nu vor corespunde așteptărilor. Curtea de Conturi în realizarea mandatului de audit, în vederea identificării problemelor de anvergură pentru societate, riscurilor majore pentru buget și în diferite domenii socio-economice are nevoie de informații comprehensive, unele dintre ele, în contextul guvernării electronice, fiind digitalizate. Concomitent accesul de date va permite să minimizăm costurile unei misiuni de audit, să optimizăm resursele umane și de timp alocate pentru o misiune de audit, astfel reușind să efectuăm mai multe audituri și să cuprindem mai multe domenii importante atât pentru legislativ, executiv dar și pentru cetățeni. Accesul la informații de referință ne va permite să realizăm unele etape ale misiunii de audit, de exemplu planificarea misiunii de audit, din oficiu fără a fi prezenți în entitatea auditată, astfel vom perturba mai puțin activitatea instituției etc.

Mai mult ca atât angajații Curții de Conturi vor avea drept doar de vizualizare a informațiilor digitalizate, datelor deschise și bazelor mari de date, astfel riscul de intervenție și modificare este exclus, totodată angajații Curții completează la angajare declarații de confidențialitate iar la începutul fiecărei misiuni- declarații de imparțialitate și independență, deci riscul de divulgare a unor informații restricționate este minimizat și controlat.

Astfel, lipsa accesului sau accesului limitat la informațiilor digitalizate, datelor deschise și bazelor mari de date generează următoarele riscuri de audit:

- auditurilor necalitative, fără impact;
- misiuni de audit costisitoare (resurse umane și de timp);
- neidentificarea tuturor riscurilor și problemelor aferente executării BPN dar și domeniilor de importanță socio-economică care formează mediul de audit;
- necuprinderea în aria de audit a tuturor domeniilor necesare de auditat conform mandatului Curții de Conturi ;
- perturbarea activității entităților auditate, respectiv comunicarea dificilă cu acestea etc.

32. La articolul 31 (după renumerotare art.33):

Propun expunerea alin.(1) în următoarea redacție:

„(1) Procedura de audit va fi efectuată în temeiul prezentei legi, SI ISA a regulamentelor, manualelor și a ghidurilor Curții de Conturi elaborate în conformitate cu acestea.”

Articolul se completează cu un nou alineat (2), transpus din articolul 32 alin.(4) cu următorul cuprins:

„(2) Dacă în procesul de audit se constată abateri de la prevederile legislației, acestea, precum și cauzele care au determinat producerea unor prejudicii, se comunică conducerii entității auditate, care este obligată să ia măsuri pentru recuperarea prejudiciului constat.”

Alin. (2) – (4) vor deveni respectiv alin. (3)-(5).

La alin.(3), după renumerotare alin. (4), în prima propoziție abrevierea „CCRM” se substituie cu cuvintele „echipei de audit”. Propozițiile doi și trei se vor expune după cum urmează: „Echipa de audit examinează aceste comentarii/documente în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii, informând în acest termen entitatea despre rezultatele examinării și reflectând succint acestea în raportul final al auditorului. În cazul, în care entitatea își exprimă dezacordul cu rezultatele examinării, aceasta prezintă în scris dezacordul, în termen de 3 zile lucrătoare, echipei de audit pentru a fi anexat la raportul de audit final.”.

33. La articolul 32 (după renumerotare art.34):

Alineatul (1) se va expune după cum urmează:

(1) Rapoartele de audit se referă la sfera de aplicare a auditului, includ constatările, opiniile și/sau concluziile auditului, precum și, după caz, recomandările pentru aplicarea acțiunilor de remediere.

La alin. (2) după cuvântul „publice” se completează cu cuvintele „interesate”.

Alineatul (4) se transferă la art.31 (după renumerotare art.32) cu nr. (2), cu renumerotarea următoarelor alineate din ambele articole.

34. După articolul „Rapoartele de audit” de completat proiectul cu un nou articol **35** (după renumerotare) cu următorul conținut:

„**Articolul 35.** Controlul calității și asigurarea calității

În scopul eficientizării proceselor de audit și al îmbunătățirii rezultatelor auditului, în cadrul Curții de Conturi este stabilit un sistem de control al calității și de asigurare a calității.”

Articolele 33 – 35 devin, respectiv, articolele 36 – 39.

35. La articolul 33 (după renumerotare art.36):

Alin.(2):

lit. a) și f) de exclus;

lit. b) - e) devin, respectiv, lit. a)-c).

La alin.(3) cuvintele „poate genera sancțiuni” se substituie cu cuvintele „se sancționează”, iar lit. „c)” se exclude.

Alin.(4) se va expune după cum urmează: „(4) În cazul neasigurării îndeplinirii obligațiilor de la alin.(2) de către conducerea entității auditate Președintele Curții de Conturi poate informa despre aceasta Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, sau organul deliberativ al administrației publice locale.”

36. La articolul 34 (după renumerotare art.37):

La alin. (1) după cuvântul „stabilit” se completează cu cuvintele „de către Curtea de Conturi”.

Alin.(2) de exclus, conținutul de repetă în alt articol. De completat articolul cu 2 alineate noi după cum urmează:

„(2) Curtea de Conturi stabilește termene concrete de raportare privind implementarea recomandărilor înaintate în funcție de complexitatea măsurilor ce urmează a fi luate întru implementarea acestora.

(3) Curtea de Conturi asigură monitorizarea implementării recomandărilor.”

37. La articolul 35 (după renumerotare articolul 38):

Articolul 35 va avea următorul cuprins:

„Articolul 35. Dispoziții tranzitorii

(1) Membrii Curții de Conturi aflați în funcții la data intrării în vigoare a prezentei legi își exercită funcțiile pînă la expirarea termenului pentru care au fost numiți.

(2) Personalul Curții de Conturi cu atribuții de audit public etern aflați în funcții sau care vor fi angajați pînă la expirarea termenului de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi sunt în drept să efectueze în această perioadă audite fără a fi certificați în domeniul auditului public extern.

(3) Auditurile Curții de Conturi inițiate potrivit Programului său anual de activitate, aprobat pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi efectuate și finalizate în conformitate cu prevederile Legii Curții de Conturi nr. 261-XVI din 05.12.2008.

(4) Curtea de Conturi:

a) va supune, pe parcursul a 24 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, certificării personalul Curții de Conturi, care are în atribuții efectuarea auditului public extern;

b) în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege și va elabora regulamentele necesare punerii în aplicare a prevederilor prezentei legi.

(5) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri de modificare a legislației în vigoare, în scopul asigurării compatibilității cu prezenta lege.”

38. Proiectul se completează cu un nou articol, care după renumerotare va fi art.37 cu următorul cuprins:

„Articolul 37. Dispoziții finale

La data intrării în vigoare a prezentei legi Legea Curții de Conturi nr. 261-XVI din 05.12.2008 cu modificările și completările ulterioare se abrogă.”

Ștefan Creangă
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

4 / 12 2017

SS nr. 52

Amendamente
asupra proiectului de Lege privind organizarea și funcționarea
Curții de Conturi
(nr. 12 din 01 februarie 2017)

În conformitate cu prevederile art.59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797 – XIII din 02.04.1996, înaintez următoarele amendamente la articolul 2 din proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi:

Noțiunile „audit al performanței” și „audit public extern (audit al sectorului public/în sectorul public)” se vor expune după cum urmează:

„*audit al performanței* – activitate de evaluare independentă, obiectivă și de încredere a activității entității auditate pe baza principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate;

audit public extern (audit al sectorului public/în sectorul public) - activitate de audit independentă efectuată de Curtea de Conturi în sectorul public în conformitate cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit, precum și cu reglementările, manualele și ghidurile Curții de Conturi elaborate în conformitate cu acestea;” .

Amendamentul înaintat are drept scop expunerea clară și fără echivoc a noțiunilor menționate pentru a asigura un grad mai înalt de funcționalitate a Curții de Conturi în conformitate cu atribuțiile prevăzute de articolul 133 din Constituție.

Sîrbu Serghei

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova